

Брюксел, 9 март 2026 г.
(OR. en)

7107/26

SOC 139
JEUN 36
EDUC 75
ECOFIN 299
ANTIDISCRIM 28
FREMP 91
CONOM 54

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 6665/26

Относно: Заключение на Съвета „Инвестиране в децата: укрепване на благосъстоянието на децата, социалното приобщаване и борбата с детската бедност в Европейския съюз“

Приложено се изпраща на делегациите заключенията на Съвета „Инвестиране в децата: укрепване на благосъстоянието на децата, социалното приобщаване и борбата с детската бедност в Европейския съюз“, одобрени от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на заседанието му от 9 март 2026 г.

„Инвестиране в децата: укрепване на благосъстоянието на децата, социалното приобщаване и борбата с детската бедност в Европейския съюз“

Заключения на Съвета

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ:

- 1. Определянето на благосъстоянието на децата като хоризонтален приоритет на ЕС означава систематично да се инвестира в децата и да се утвърждават правата на децата, заложи в член 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз, който се прилага за институциите, органите, службите и агенциите на ЕС, както и за държавите членки само когато те прилагат правото на ЕС, в рамките на всички действия на ЕС в области като здравеопазване, социално приобщаване, образование и закрила на детето, в съответствие с компетентностите на ЕС. Социалните, териториалните, образователните, икономическите и цифровите политики и политиките в областта на климата и околната среда, наред с други, могат значително да подобрят живота и перспективите за бъдещето на децата и да донесат ползи за всички поколения по отношение на здравето, благосъстоянието, икономиката и в крайна сметка за нашите общества и демокрации. Този всеобхватен подход категорично поставя децата в центъра на устойчивата, приобщаваща и ориентирана към бъдещето програма за развитие на Европа.**
- 2. Конвенцията на ООН за правата на детето, ратифицирана от всички държави – членки на ЕС, признава в член 27 правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, и продължава да направлява действията на ЕС, насочени към насърчаване и защита на благосъстоянието на децата в различни области на политиката. Този ангажимент е залегнал и в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, която ЕС и неговите държави членки са ратифицирали, като по този начин се гарантира, че децата с увреждания се ползват с равни права и възможности.**

3. **Европейският съюз продължава да изпълнява Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР).** Програмата поставя принципите на равенство и недискриминация, равенство между половете, изкореняване на бедността, липса на насилие и експлоатация на деца в центъра на усилията за насърчаване на благосъстоянието на хората на всяка възраст и създаване на условия всяко дете да расте достойно.
4. **Принцип 11 на Европейския стълб на социалните права гласи, че децата имат право на закрила от бедност, а децата от семейства в неравностойно положение имат право на специални мерки за насърчаване на равните възможности.** Бедността често лишава децата от равен достъп до възможности за приобщаващо образование, достъп до образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ), достъп до здравеопазване и социални услуги, подходяща храна и жилище, подкрепа на семействата, закрила на детето и достъп до информация. Да бъде прекъснат порочният кръг на неравностойното положение и бедността, пренасяни от поколение на поколение, е основно предизвикателство.
5. **В плана за действие на Европейския стълб на социалните права се определят три водещи цели на ЕС, приветствани от Европейския съвет, сред които целта за намаляване на бедността: до 2030 г. броят на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, следва да бъде намален с най-малко 15 милиона в сравнение с нивата от 2019 г. Планът за действие поставя още една цел: поне пет от тези 15 милиона да бъдат деца. За да допринесат за постигането на тази цел в рамките на ЕС, всички държави членки определиха национални цели за намаляване на бедността. 21 държави членки определиха също допълнителни цели за ограничаване на детската бедност. Необходим е допълнителен напредък, за да се постигне целта на ЕС за детската бедност до 2030 г., тъй като броят на децата, изложени на риск от бедност или социално изключване, показва леко увеличение през 2024 г. в сравнение с 2019 г.**

6. **Препоръката на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата има за цел да се предотврати и противодейства на социалното изключване сред децата в нужда** и да се прекъсне порочният кръг на пренасянето на бедността. В нея на държавите членки се препоръчва да гарантират на децата в нужда¹, в съответствие с националните компетентности, ефективен и безплатен достъп до висококачествени ОГРДВ, образование и училищни дейности, здравеопазване, здравословна храна поне веднъж по време на всеки учебен ден и ефективен достъп до здравословно хранене и подходящо жилище.
7. **Стратегията на ЕС за правата на детето, приета от Комисията**, има за цел да гарантира, че правата на децата се защитават и утвърждават чрез всички политики на ЕС и национални политики. В нея се поставя основен акцент, наред с другото, върху правата на закрила, участие и благосъстояние на всички деца и върху осигуряването на достъп на децата до основни услуги, без всякаква дискриминация. Като отразява аспекта на правата на детето и същевременно отчита висшия интерес на детето във всички действия на ЕС, включително в световен мащаб, тази стратегия се съсредоточава по-специално върху съдържателното, съобразено с възрастта и етапа на развитие участие на децата във формирането на политиките, които оказват въздействие върху техния живот, чрез намаляването на детската бедност, развитието на равните възможности, защитата на децата от всякакви форми на насилие², насърчаването на съобразено с интересите на детето правосъдие и защитата и овластяването на децата, както и стимулирането на участието им в цифровото общество. Да се следи за благосъстоянието на децата, изисква също те да бъдат защитавани от протичащи конфликти и техните последици, които засягат не само преките участници в тях, но и онези, които стават свидетели на такива събития и изпитват страх и несигурност за бъдещето.

¹ В Европейската гаранция за децата към държавите членки се отправя искане да идентифицират децата в нужда, като вземат предвид специфичните неблагоприятни условия, пред които са изправени по-конкретно: а) бездомните деца или децата, живеещи в изключително лоши жилищни условия; б) децата с увреждания; в) децата с проблеми с психичното здраве; г) децата с мигрантски произход или с малцинствен етнически произход, особено ромите; д) децата, за които се полагат алтернативни грижи, особено настанените в специализирани институции; е) децата в несигурна семейна среда.

² Както е описано по-подробно в Препоръката на Комисията относно разработването и укрепването на интегрирани системи за закрила на детето във висшия интерес на детето (април 2024 г.).

8. **Препоръката на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 г.** предвижда цели за процентите на участие на децата в ОГРДВ, които трябва да бъдат постигнати до 2030 г., като същевременно на държавите членки се препоръчва да предприемат мерки за гарантиране на достъпни, приобщаващи, финансово приемливи и висококачествени ОГРДВ, като се предприемат необходимите стъпки за преодоляване на различията в участието в ОГРДВ на децата, изложени на риск от бедност или социално изключване, и останалите деца. В препоръката се припомня също, че е важно нивото на наличност на грижите за деца да е съвместимо с благосъстоянието и развитието на детето и да дава възможност за участие на пазара на труда на двамата родители, включително като се обхване периодът между края на адекватно платения или компенсиран родителски отпуск и законното право на ОГРДВ, като се допринесе за понижаване на разликата в заплащането на жените и мъжете и се окаже подкрепа за домакинствата с един родител.
9. **Заклученията на Съвета от 9 юни 2022 г. относно Стратегията на ЕС за правата на детето**, които имат за цел да се подобри закрилата на децата и да бъдат спазвани правата на всички деца. Препоръката на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище, която е насочена към постигането на по-добри и по-справедливи образователни резултати чрез намаляване на преждевременното напускане на училище, повишаване на академичните постижения и насърчаване на благополучието в училище.
10. **Заклученията на Съвета от 27 май 2025 г. относно насърчаването и защитата на психичното здраве на децата и юношите в цифровата ера**, в които държавите членки и Комисията се призовават да осигуряват по-добра защита на психичното и физическото здраве на децата и юношите чрез насърчаване на безопасното и здравословно използване на цифровите средства и чрез създаване на по-здравословна, безопасна и съобразена с възрастта цифрова среда.

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

11. **В своята реч за състоянието на Съюза от 2025 г.** председателят на Комисията Фон дер Лайен подчерта спешната необходимост от амбициозна европейска стратегия за борба с бедността, като представи план за изкореняване на бедността до 2050 г., подкрепен от солидна Европейска гаранция за децата с цел предпазването им от бедност.
12. **Очаква се предстоящата стратегия на ЕС за борба с бедността да почива на всеобхватен подход** и да послужи като ключов инструмент за прекъсване на порочния кръг на бедността и социалното изключване и постигане на водещата цел на Съюза за 2030 г. при пълно зачитане на принципа на субсидиарност и на многообразните национални системи и подходи за осъществяване на тази цел, както и на амбицията на Комисията да спомогне за изкореняването на бедността до 2050 г. Тази стратегия, наред с укрепването на Европейската гаранция за децата, следва да играе важна роля за подобряване на благосъстоянието на децата посредством преодоляване на първопричините за детската бедност чрез подход, основан на жизнения цикъл, отчитане на многоизмерния характер на бедността и социалното изключване, укрепване на социалното приобщаване и напредък в изпълнението на ангажимента на Съюза за равенство и социална справедливост, като се взема предвид фактът, че детската бедност изисква целенасочени, съобразени с децата отговори, които надхвърлят общите мерки за борба с бедността.
13. **Въпреки че след приемането през 2021 г. на Европейската гаранция за децата беше постигнат напредък в изпълнението на политиките за насърчаване на равните възможности** чрез извършването на реформи, особено в областта на ОГРДВ, и предлагането на храна в училище, необходими са още усилия за подпомагане на всички деца, и особено на децата в нужда.
14. ОГРДВ представляват първият етап на образователната система. Те са от решаващо значение за полагане на основите на ученето през целия живот, успеха в образованието и социалното приобщаване, както и за значителното намаляване на неравенствата. Необходимо е да се увеличат усилията, съобразно националните условия, за постигане на по-качествени, по-достъпни и финансово приемливи ОГРДВ за всички деца, и по-специално за тези в уязвимо положение.

15. **Бедността**, наред с други фактори, може да изостри фактори като небрежното отношение, насилието, социалното изключване, физическото и психичното здраве, достъпа до услуги и ограничения достъп до механизми за закрила и подкрепа.
16. **За децата, живеещи в бедност, продължава да съществува по-голяма вероятност да срещнат пречки пред достъпа до услуги от съществено значение за тяхното благосъстояние**, включително ОГРДВ, както и до развитие на умения в ранна детска възраст, приобщаващо образование и обучение, информация, училищни дейности, достъпно здравеопазване, включително в областта на психичното здраве, здравословно хранене, физическа активност и подходящо жилище, извънкласни или развлекателни дейности. Тези пречки могат имат различно изражение при момичетата и момчетата в зависимост от индивидуалните им характеристики, възраст и жизнена среда и често се задълбочават от регионалните различия, и по-специално от разликите в наличието на услуги, достъпа до тях и тяхното качество между градските и селските райони. Фактът, че децата започват живота си в неравностойно положение, има дългосрочни последици за тяхното развитие и бъдещи перспективи. Пренасянето на неравностойното положение от детството към зрялата възраст има обществена цена. Средно в ЕС тя възлиза на загуба от 3,4% от БВП годишно³. Справянето с неравностойното положение от ранна възраст е икономически ефективна инвестиция, тъй като допринася не само за приобщаването, когнитивното развитие и благосъстоянието на децата, за техните по-високи социално-икономически резултати и за социалната им мобилност, когато са възрастни, но и за икономиката и обществото като цяло.

³ ОИСР, [The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries](#) (Икономическата цена на неравностойното социално-икономическо положение в детска възраст в европейските държави от ОИСР).

17. Благосъстоянието на семейството осигурява стабилност и подкрепа на децата, като полага основите за личностното им израстване. Семейството е от решаващо значение за насърчаване на устойчивостта и преодоляване на уязвимостите, които засягат както децата, така и възрастните. То играе критично важна роля за разработването на стратегии за справяне с предизвикателствата и за подпомагането на здравословното развитие на децата, като мерките следва да се вземат на ранен етап и да се обърне специално внимание на най-ранните етапи от детството. За деца, изложени на риск, отделянето от семейството следва да се разглежда само като крайна мярка, когато тя служи на висшия интерес на детето, след предоставяне на подходяща подкрепа. Хоризонталният подход към закрилата на детето изисква наличието на подходящи грижи в семейството и общността, като се гарантира, че алтернативната среда за полагане на грижи осигурява стабилност, приемственост и гаранции за благосъстоянието на децата.

Наред с това ефективните политики за борба с бедността следва да се основават на всеобхватен и мултидисциплинарен подход към нуждите на домакинствата, отчитащ натиска, който конкурентни фактори като времето, грижите, доходите и заетостта често оказват върху стабилността и благосъстоянието на семействата с ниски доходи предвид специфичните нужди на домакинствата с един родител, които са изправени пред по-висок риск от бедност. Тези трудности се задълбочават от демографските промени и екологичния и цифровия преход, от продължаващите неравенства между половете по отношение на доходите и възможностите за професионално развитие, както и от устойчивостта на системите за социална закрила и пенсионните системи. Политиките, чрез които се оказва подкрепа на семействата за адаптирането им към промените на пазарите на труда, към новите изисквания по отношение на уменията и еволюцията на отговорностите за полагане на грижи, допринасят за съхраняване на благосъстоянието и равните възможности на децата.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, в съответствие с техните области на компетентност и при отчитане на условията на национално равнище:

18. **Да насърчават благосъстоянието на децата чрез укрепване на икономическата устойчивост.** Както се подчертава в доклада на Марио Драги относно конкурентоспособността на ЕС, силата и дългосрочният просперитет на Европа зависят, наред с другото, от приобщаването и справедливостта. Следователно да се инвестира в децата е не само социално задължение, това е също стратегическа инвестиция в бъдещата конкурентоспособност, стабилност и сближаване в Европа.
19. **Да ускорят напредъка към постигането на целта на ЕС за намаляване на бедността до 2030 г.** и по целесъобразност на целта за детската бедност, като имат предвид значението на достъпа до основни, финансово приемливи, приобщаващи и висококачествени услуги, на балансираното по отношение на пола участие на родителите на пазара на труда и на подпомагането на доходите и социалното подпомагане като ключови компоненти на политиките за активно приобщаване, насочени към преодоляване на риска от бедност или социално изключване.
20. **Да засилят прилагането,** в зависимост от националните предизвикателства, **на Препоръката на Съвета за създаване на Европейска гаранция за децата,** която установява благоприятна политическа рамка за борба с детската бедност и социално изключване и за повишаване на равните възможности за благосъстоянието на децата в нужда и техните семейства. Следва да се постави силен акцент върху преодоляването на оставащите пропуски, в съответствие с националните планове за действие и националните доклади за напредъка, чрез подходящи инвестиции и реформи. Когато е целесъобразно, държавите членки следва да засилят полезните взаимодействия с инструментите на ЕС, включително използването на фондовете на ЕС, и да работят за по-балансирано териториално покритие при предоставянето на различни видове услуги, предназначени за деца.

21. **Да продължат изпълнението на Препоръката на Съвета относно адекватен минимален доход**, гарантиращ активно приобщаване. Това е рамка, чиято цел е да се гарантира, че са въведени стабилни мрежи за социална сигурност, за да се осигури достоен живот чрез предоставяне на подходящо подпомагане на доходите и обезщетения в натура, като същевременно се запазят стимулите за (повторно) интегриране и оставане на пазара на труда за тези, които могат да работят.
22. **С цел подобряване на жизнената среда и условията на живот на семействата и децата и стимулиране на приобщаващите общности**, изградени на основата на социалното сближаване, съдържателните взаимодействия и равните възможности, държавите членки се насърчават да подкрепят вътрешни и външни пространства, които могат да бъдат проектирани с цел предоставяне на повече възможности за всички деца, включително тези в уязвимо положение, да се развиват и реализират пълния си потенциал, като по този начин допринасят за приобщаващо, справедливо, устойчиво и демократично общество.
23. **Да изграждат умения у децата навсякъде в ЕС**, и по-специално основни и цифрови умения, от които те се нуждаят, за да успеят в образованието и личния и професионалния си живот.
24. **Да засилят активното участие на децата в изготвянето на политики по въпроси, които засягат техния живот**, чрез инструменти като платформата на ЕС за участие на децата или други съобразени с възрастта структурирани механизми, които позволяват безопасно, приобщаващо, достъпно и значимо участие в процеса на вземане на решения на деца с различен социално-икономически произход и в различно положение, включително тези в уязвимо положение. Тези механизми ще гарантират, че вижданията на децата формират и ръководят политиките, насочени към подобряване на тяхното благосъстояние и равни възможности в целия Съюз.

25. **Да гарантират прилагането на интегриран подход към благосъстоянието на децата във всички имащи отношение области на политиката и на всички нива на управление**, като поставят специален акцент върху децата в уязвимо положение и техните семейства. Това включва усилия за интегриране на благосъстоянието на всички деца⁴ в изготвянето на политиките и за насърчаване на по-тясна координация между политиките, програмите, услугите⁵ и други мерки за подкрепа в различните сектори. Благосъстоянието и развитието на децата следва да обхващат и достъпа до спорт, култура и развлекателни дейности. Интегрираният подход може да се осъществи чрез укрепване на управлението на Европейската гаранция за децата и оказване на подкрепа за националните координатори по гаранцията за децата чрез подходящи ресурси и правомощия, позволяващи ефективното прилагане на интегрирани политики, стимулиране на интегрирани механизми за управление, засилващи полезните взаимодействия между заинтересованите страни, без да се създават допълнителни изисквания за докладване или мониторинг, в съответствие с необходимостта от опростяване. Следва също да се обърне внимание на укрепването на интегрираните системи за закрила на детето с цел предотвратяване и борба с всички форми на насилие⁶.
26. **Да финансират адекватно политиките в подкрепа на благосъстоянието на децата и техните семейства, особено на най-уязвимите, включително чрез използване на възможностите, които предоставя финансирането от ЕС.** Държавите членки следва да отпускат подходящи средства, в зависимост от националните условия, за борбата с детската бедност и социално изключване. Да се гарантира, че за благосъстоянието на децата постоянно се отделят достатъчно внимание и ресурси, е от основно значение за поддържането и укрепването на европейския социален модел.

⁴ Без всякаква дискриминация на децата, на техните родители или законни настойници, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

⁵ Платформи като URBACT, платформата на Пакта за селските райони, Европейската инициатива за градовете и тематичните партньорства на Програмата на ЕС за градовете (Urban Agenda for the EU), както и тези в рамките на Програмата за градовете (EU Agenda for Cities), могат да допринесат за взаимното обучение между местните органи относно политиките за осигуряване на благосъстояние на децата.

⁶ Препоръка на Комисията относно разработването и укрепването на интегрирани системи за закрила на детето във висшия интерес на детето (април 2024 г.)

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

27. **Да засили подкрепата за държавите членки в борбата с детската бедност и социално изключване и при изпълнението на Европейската гаранция за децата,** включително чрез подкрепа за финансирането на проекти за справяне с детската бедност и чрез по-нататъшно насърчаване на взаимното обучение и обмяна на добри практики, в сътрудничество с координаторите по гаранцията за децата, местните и регионалните органи, организациите на гражданското общество и други заинтересовани страни, като се вземат предвид особеностите на определени региони, с цел да се подобри благосъстоянието на децата в нужда. В съответствие с рамката на ЕС за качество на ОГРДВ и целите от Барселона да продължи да подкрепя държавите членки при инвестирането в достъпни, приобщаващи, финансово приемливи и висококачествени услуги за ОГРДВ със специален акцент върху децата в уязвимо положение.
28. **Да продължи да подпомага държавите членки, включително чрез Комитета за социална закрила,** за подобряване на качеството и наличността на данните, включително чрез събиране и използване на данни, разбити по пол, възраст и други съответни фактори, с цел да се идентифицират по-добре неравенствата и да се спомогне за разработването на политики, основани на фактите, както и да се следи за благосъстоянието на децата и за изпълнението на Европейската гаранция за децата. Да проучи начини за подобряване на оценката на дългосрочните последици от реформите и инвестициите, свързани с децата, с цел да се гарантира, че всички деца имат равни възможности да се развиват и реализират пълния си потенциал.

29. **Да поощрява инициативи и действия, които способстват за безопасна, приобщаваща, достъпна, съобразена с възрастта и овластяваща цифрова среда за всички деца**, в съответствие с принципите на благосъстоянието на децата онлайн и като взема мерки срещу цифровото разделение, включително като насърчава училищата да повишават осведомеността за използването на технологиите. Да изтъква, че е важно да бъде гарантирана безопасността онлайн и децата да бъдат защитавани от насилието, експлоатацията и незаконното и вредно съдържание онлайн, като същевременно се развиват цифровата и медийната им грамотност и устойчивост, подходящото използване на изкуствения интелект, както и тяхното участие, чрез цифрово образование, съобразено с възрастта и зрелостта им. По-специално да обърне внимание на основаното на пола насилие онлайн, като отчита, че момчетата са непропорционално засегнати, и същевременно признава, че момчетата също могат да бъдат изложени на вредно онлайн съдържание. Да насърчава прилагането на всеобхватни мерки на ЕС, да поощрява повишаването на осведомеността, образованието сред децата, юношите, родителите и специалистите, както и сътрудничеството със съответните заинтересовани страни, включително организациите на гражданското общество, за да се гарантира, че екологичният и цифровият преход допринасят за правата, безопасността, благосъстоянието и пълноценното развитие на децата в онлайн и в офлайн пространството.
30. **В сътрудничество с държавите членки и съответните заинтересовани страни да разработи всеобхватен подход относно действията при извънредни ситуации**, като гарантира, че реакцията на такива ситуации е съобразена с особеностите на децата, и следи за това всички мерки да са адаптирани към специфичните нужди на всички деца и да защитават техния висш интерес. Този подход следва да обхваща всички видове кризи, включително природни и причинени от човека бедствия, извънредни здравни ситуации, въоръжени конфликти, изменението на климата и хуманитарни ситуации, и да гарантира непрекъснатост на достъпа до основни услуги, включително закрилата на детето, защитата срещу насилие, включително основано на пола насилие, безопасната евакуация и процедурите за събиране на семейството, адаптирана към децата комуникация относно рисковете и мерки за ранно предупреждение и координация, като по този начин се засилва ангажиментът на Съюза за отстояване на правата и благосъстоянието на децата при всякакви обстоятелства.

Референтни документи

1. Междунституционални документи на ЕС

Европейски стълб на социалните права

2. Законодателство на ЕС

Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография

Директива (ЕС) 2024/1385 относно борбата с насилието над жени и домашното насилие

3. Съвет на Европейския съюз

Препоръка на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата

Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 г.

Заклучения на Съвета относно Стратегията на ЕС за правата на детето (2022 г.)

Заклучения на Съвета относно европейските и международните програми на политиката в областта на децата, младежта и правата на децата (2024 г.)

Заклучения на Съвета от 27 май 2025 г. относно насърчаването и защитата на психичното здраве на децата и юношите в цифровата ера

Препоръка на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище

Заклучения на Съвета от 21 май 2025 г. относно приобщаващи, ориентирани към учащите практики в сферата на образованието и грижите в ранна детска възраст и училищното образование

4. Европейски парламент:

Резолюция „Децата на първо място – укрепване на гаранцията за децата две години след приемането ѝ“ (2023 г.)

5. Европейска комисия:

Стратегия на ЕС за правата на детето (2021 г.)

Препоръка на Комисията „Инвестициите в децата – изход от порочния кръг на неравностойното положение“ (2013 г.)

Препоръка на Комисията относно разработването и укрепването на интегрирани системи за закрила на детето във висшия интерес на детето (2024 г.)

Заетост и социално развитие в Европа (2025 г.)

Европейска стратегия за Съюз на подготвеност за предотвратяване и реакция на възникващи заплахи и кризи (2025 г.)

6. Евростат

Деца, изложени на риск от бедност или социално изключване

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion

7. Комитет на регионите

Child Wellbeing and Child Benefits - mapping child benefit systems across EU Member States (Благосъстояние на децата и детски надбавки – картографиране на системите за детски надбавки в държавите – членки на ЕС)

8. Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)

[Working for children matters: An overview of service delivery and workforce in Europe, \(2025\)](#) (Да се работи за децата е важно: преглед на предоставянето на услуги и на работната сила в Европа) (2025 г.)

9. Организация на обединените нации

[Конвенция за правата на детето](#) (1989 г.)

[Конвенция за правата на хората с увреждания](#) (2006 г.)

[Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие](#) (2015 г.).

[Цели за устойчиво развитие \(ЦУР\)](#) (2015 г.)

[The State of the World's Children, Ending child poverty: Our shared imperative,](#) (Положението на децата по света – да сложим край на детската бедност, нашият общ императив), УНИЦЕФ (2025 г.)

10. Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

[Doing Better for Children](#) (Да работим по-добре за децата) (2009 г.)

[The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries \(2022\)](#) (Икономическата цена на неравностойното социално-икономическо положение в детска възраст в европейските държави от ОИСР) (2022 г.)

[Treating all children equally?](#) (Справедливо третиране на всички деца?)(2020 г.)

11. Академична статия

Clair, A. (2019). [Housing: an under-explored influence on children’s well-being and becoming](#) (Жилищата: недооценено въздействие върху благосъстоянието и развитието на децата) *Child Indicators Research*, том 12, стр. 609 – 626

12. Други

Eurochild

Водещ доклад на Eurochild за 2025 г. относно децата в нужда в Европа: Unequal Childhoods: Rights on paper should be rights in practice (Неравенства в детството: правата на хартия трябва да са права на практика)

[Unequal-Childhoods-Rights-on-paper-should-be-rights-in-practice.pdf](#)

CHILDREN FIRST

Пилотна обсерватория www.childrenfirstcy.com

The [families in households typology](#): searching for families in social surveys (Семействата в типологията на домакинствата: търсене на семействата в социалните проучвания) (2025 г.)

COFACE

[Roadmap for boosting the rights and resilience of European families \(2025\) rEUsilience](#) (Пътна карта за укрепване на правата и устойчивостта на европейските семейства) (2025 г.)

[Child Compass 2030: Shaping a healthy society, environment and economy fit for children, COFACE Families Europe](#) (Child compass 2030: изграждане на здраво общество, околна среда и икономика, съобразени с децата), COFACE Families Europe

[Paving the way for a disability-inclusive Child Guarantee, COFACE Families Europe](#) (Проправяне на пътя към приобщаваща за лица с увреждания гаранция за децата), COFACE Families Europe

[Report of the European Observatory on Family Policy: Towards greater family policy integration across Europe, COFACE Families Europe](#) (Доклад на Европейската обсерватория за семейната политика: към по-тясна интеграция на семейните политики в Европа), COFACE Families Europe (2023 г.)

[Key findings: the role of prevention systems for implementing the European Child Guarantee, COFACE Families Europe](#) (Основни констатации: ролята на системите за превенция за изпълнението на европейската гаранция за децата, COFACE Families Europe) (2024 г.)

[Factsheet on Childcare gap in the European Union](#) (Информационен документ за разликите в грижите за деца в Европейския съюз), COFACE Families Europe

Save the Children („Спасете децата“)

[Child Poverty: The Cost Europe Cannot Afford](#) (Детската бедност: цената, която Европа не може да си позволи) (2025)

[Fighting Child Poverty in Europe: A call to action for EU policymakers](#) (Борбата с детската бедност в Европа: призив към създателите на политики в ЕС) (2024 г.)

[Investing in Childhood: Charting a path to end child poverty across Europe](#) (Инвестиране в детството: очертаване на пътя към премахване на детската бедност в Европа) (2024 г.)

[Guaranteeing Children’s Future: How COVID-19, cost-of-living and climate crises affect children in poverty and what governments in Europe need to do](#) (Гарантиране на бъдещето на децата: как COVID-19, разходите за живот и климатичните кризи засягат децата, живеещи в бедност, и какво трябва да направят правителствата в Европа) (2023 г.)